

перетворюється на дієвий процес виховання естетичного смаку та зміцнення національної самосвідомості.

Не менш важливим для гармонійного формування духовного світу вокаліста є звернення до камерної творчості Валентина Сильвестрова. Так, наприклад, його цикл «Тихі пісні» ставить перед молодим виконавцем складне завдання осягнення філософії тиші та інтелектуальної стриманості. Інтерпретація творів В. Сильвестрова вимагає від здобувача освіти свідомої відмови від зовнішніх ефектів та демонстративної віртуозності на користь внутрішньої глибини та медитативності, що виступає потужним засобом подолання сучасної поверхневості. Використання запропонованого музичного матеріалу детермінує трансформацію виконавської позиції здобувача освіти, акцентуючи увагу на важливості суб'єктивної зосередженості та визнанні домінантної ролі авторського інтелектуально-естетичного задуму.

Отже, процес цілісної інтерпретації вокальних творів є найбільш дієвим інструментом трансформації внутрішнього світу майбутнього фахівця в галузі мистецької освіти. Кожна нова професійна інтерпретація стає не просто черговим виконавським здобутком, а важливим кроком до становлення зрілої особистості, яка здатна через власну творчість транслювати світло духовних цінностей у складний сучасний світ. Глибоке вивчення та виконання творчості сучасних українських авторів у цьому контексті забезпечує необхідну тяглість культурних традицій та дозволяє молодим митцям повноцінно відчутися себе частиною єдиного світового культурного простору, що є фундаментом їхньої майбутньої успішної професійної діяльності.

С. Манько

ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ В ХУДОЖНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

S. Manko

FUNCTIONING OF CONTEMPORARY MUSICAL THEATRE IN THE ARTISTIC CULTURE OF UKRAINE

Так історично сталося, що музично-розважальний театр в Україні має глибоке коріння, яке, як і в інших країнах світу, має свою специфіку й національний колорит. Сьогоднішні музичні театри вимушені працювати у складних умовах військового стану, особливо в прифронтових містах. Однак мистецтво має жити навіть у такий важкий час.

У сфері музичного театру на теренах України працюють як державні театральні заклади (театри опери, оперети, музичної комедії, музично-драматичні театри), так і нові, незалежні творчі колективи. Такими театрами є Київський театр мюзиклу "Comme il Faut", що переважно вдається до постановок у жанрі мюзиклу, та харківський молодіжний театр «Мадрігал», який має багато власних постановок мюзиклів (переважно для дітей).

Майстри сцени намагаються обирати близькі для широкого масового глядача сучасні музичні спектаклі, переадаптовуючи їх більш сучасним поданням. Якщо раніше спектаклі мали вибудовувати складні декорації, то нині це питання частіше вирішується іншим шляхом, залучаючи екран і транслюючи на ньому всі необхідні оздоблення сцени. Це спрощує підготовку декорацій, але не впливає на їх якість. Тобто відбувається більший видовищний ефект на глядача простішими засобами.

Стосовно виконавства акторів-співаків у театрах існують різні підходи. У професійних театрах артисти співають, танцюють і грають наживо, у молодих подекуди використовують часткові записи голосу для більш професійного звучання, хоча, звичайно, то не є позитивним моментом для музичної вистави. Можливо, тому що головні ролі в музичних виставах виконують актори, які не володіють бездоганно вокальною подачею, режисер приймає рішення для якісного звучання зробити запис вокальних композицій. Але то не є гарним рішенням. І оскільки вже існують спеціальні кафедри, де навчають акторів музично-драматичного театру (зокрема в Харківській державній академії культури), то більш правильно й професійно розподіляти ролі саме в музичній виставі між артистами, що співають, і, як завжди прийнято в театрах, виконувати партії наживо, і професійними співаками, які вміють і грати, і співати, щоб не псувати сприйняття звучання від не співаючих акторів.

Тому надзвичайно важливим аспектом є розподіл ролей на артистів, які спеціалізуються на потрібному виконавському комплексі для кожного конкретного жанру. Адже навіть легендарна постановка рок-опери Геннадія Татарченка і Юрія Рибчинського «Біла ворона», здійснена режисером Сергієм Данченком у 1991 р. в Київському театрі, де головними героями були відомі актори, з акторського боку виграла від їх виконання, але з вокального — мала натягнутий і не бездоганий вигляд. Набагато ефектнішим мало бути виконання партій професійними співаками-акторами. Тому важливо підбирати склад трупи відповідно до специфіки музичного спектаклю.

У різних містах країни інша відвідуваність театральних музичних вистав, яка залежить від безпекової ситуації. Тому прифронтовим закладам функціонувати нині набагато складніше, але артисти звикли працювати в різних умовах.

Проаналізувавши афіші музичних вистав у різних містах країни, можна простежити, що користуються популярністю частіше вистави, які пропонують до уваги глядачів казкові фантастичні теми чи комедійні спектаклі, тому що є потреба у складний період отримувати позитивні емоції. Драматичні твори в сьогоденні мають меншу популярність, хоча класичні сюжети відомих мюзиклів теж користуються популярністю в масовій аудиторії.

О. Яхно

ГОЛОСОВИЙ АПАРАТ ЯК САМОНАЛАГОДЖУВАЛЬНА, САМОРЕГУЛЮЮЧА І САМОНАВЧАЛЬНА СИСТЕМА

О. Yakhno

THE VOCAL APPARATUS AS A SELF-ADJUSTING, SELF-REGULATING AND SELF-LEARNING SYSTEM

У вищих навчальних закладах мистецького спрямування на факультетах сценічного мистецтва викладачі доволі часто зустрічаються з таким фактом, що студенти перших курсів не мають жодних навичок співу. Однак актор драматичного театру має навчитися співати, хоча б так званим «акторським» голосом. І саме від викладача вокалу (співу), від його здатності побудувати процес навчання співу залежить, чи по закінченні вищого навчального закладу голосотвірна система актора (актора-співака) працюватиме як швейцарський годинник — стало, витривало, без виснажень, без захворювань, на високому професійному рівні.